אחדות מחייבת ויתורים הדדיים

written by ד"ר עדי שורץ | 29.10.2026

ביום שאחרי, בפני מדינת ישראל ניצבות שתי אפשרויות: המשך ההתקוטטות הפנימית, הקזת הדם וההתבצרות בשני גושים פוליטיים, שלאף אחד מהם אין יכולת להקים ממשלה יציבה וטובה. כל זאת, בעוד שהעולם סביבנו גועש, אויבינו אינם ממתינים והנטל על כתפי המשרתים והעובדים הולך ומכביד.

האפשרות השנייה היא לשנס מותניים ולכונן ממשלת מרכז רחבה עם המפלגות שמייצגות את הזרם המרכזי של הציבור בישראל.

מילת המפתח: ויתורים

בליכוד קוראים בצדק למנהיגי המפלגות הציוניות באופוזיציה להיפרד מהחרם על נתניהו ומגישת "רק לא ביבי", שהרעילה את השיח הפוליטי בישראל. אבל ראשי האופוזיציה יתקשו להסביר לבוחריהם מדוע עליהם להצטרף לממשלה שתמשיך בדיוק באותה דרך. אי אפשר לדרוש מהם להפר התחייבות מרכזית לבוחריהם, בעוד שנתניהו שומר על כל שותפיו והתחייבויותיו. עסקה מחייבת תמורה משני הצדדים.

התמורה שנתניהו צריך להציע היא היפרדות מהברית הפוליטית שכרת עם המפלגות החרדיות. אם גוש "השינוי" נדרש לוותר על החרם האישי, הליכוד נדרש לוותר על הברית האוטומטית עם ש"ס ויהדות התורה. זה צריך להיות לב ההצעה: גוש "השינוי" יסכים לשבת עם נתניהו ונתניהו יסכים להקים ממשלה שאינה תלויה במפלגות החרדיות ואינה מעניקה להן זכות וטו על החלטותיה.

הברית עם החרדים היא לא אבן יסוד בתפיסת העולם של הליכוד, ובעניינים מרכזיים אף סותרת אותה. תנועה לאומית, המדגישה את עוצמתה הצבאית של ישראל, אינה יכולה להשלים עם היחס המביש לצה"ל ומשרתיו. נתניהו, ממבשרי השוק החופשי בישראל, יודע היטב מה המחיר של מימון אורח חיים המבוסס על הימנעות מתעסוקה. הברית הפוליטית נועדה להבטיח רוב קואליציוני, אבל כעת היא אינה מספקת אפילו אותו.

מצביעי הליכוד משרתים במילואים, עובדים, משלמים מיסים ונושאים בנטל שההסדרים עם המפלגות החרדיות מעמיסים עליהם. ממשלה רחבה שתשנה את ההסדרים האלה תוכל לממש עקרונות לאומיים וכלכליים, שהליכוד עצמו דוגל בהם.

בליכוד יחששו אולי שהיפרדות מהחרדים תסגור בפני הימין את הדרך לשלטון בעתיד, אבל החשש הזה נראה שלא במקומו. רבים ממצביעי האופוזיציה מחזיקים בעמדות ימניות בענייני ביטחון ומדיניות, והתנגדותם לנתניהו היא שמרחיקה אותם מהליכוד. אם אכן הציבור הישראלי

נוטה ימינה, יוכל הימין לגבש רוב גם ללא תלות במפלגות החרדיות. אחרי נתניהו, ובוודאי אם תיחלש פוליטיקת החרם האישי, ייפתח המשחק הפוליטי מחדש.

מנהיגי גוש "השינוי" יוכלו להציג לבוחריהם הישג ממשי: שינוי בהרכב הממשלה, במדיניותה ובבסיס שעליו היא נשענת. נתניהו צריך להניח את ההצעה הזאת על השולחן. אם הוא מבקש מיריביו לפרק את החרם עליו, עליו לפרק את הברית שמנציחה את המבוי הסתום. כך תוכל לקום ממשלה שלשני הצדדים יש סיבה להצטרף אליה ולציבור הישראלי יש סיבה לרצות בה.

פורסם ב-JNS ישראל בתאריך 29 באוקטובר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.